

35 / Iniciativy studentů výrazně oživily divadelní život města, plakát k uvedení hry Jana Bartoše Krkavci, s. a.

1994 FEMAD - DDS Fanfuláci ZUŠ, Junová: Zlatý čap
1996 DSÚ - Fanfuláci, Golding - Junová: Nelze to vzdát
1997 Popelka - DS Horda, Junová: Viking Víke
1997 WP - Fanfuláci, Kolář: Zpráva o stavu světa
2002 ŠP - Chandraradar, Šrut - Černík: Drobečkem sem, drobečkem tam
2002 DST - Červ Ovanoha, Jandl: Budeme pod dnem

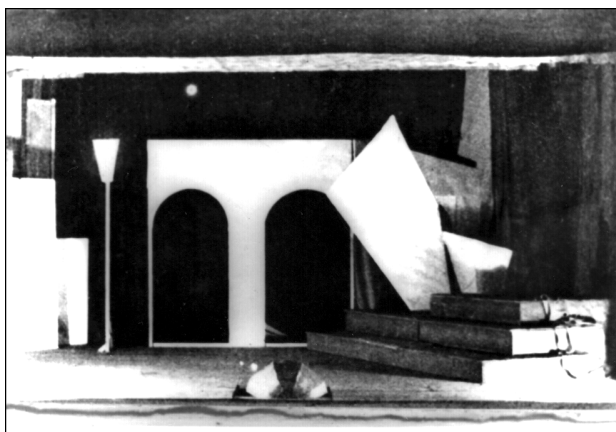
CCAD, s. 128, 378; DČD IV, s. 270.

Divadlo na Moravě 4, s. 126; Ladecký, s. 142; Zprávy Orla 1946.

CIGÁNEK, Emil: Dějiny novoměstských spolků. Rkp. 1942.

Regionální knihovna Horáckého M., sg R-676.

ZBOŘILOVÁ, Libuše: Seznam divadelních souborů Jihomoravského kraje. Rkp. 1997. 13 s. kART.

36 / Mezi členy Divadelního spolku Horák byl ve 20. letech 20. stol. pozdější významný sochař Vincenc Makovský. Jeden z jeho scénických návrhů.

1906 zal. LD ženského odboru NJ. Proscénium, dekorace a návrhy 50 cm loutek akad. malíř K. Němec. Hrál se v sále radnice,

později ve škole. Pro děti pohádkové hry, Šípková Růženka, Kašpárek mlynářem, Sněhurka ad., pro dospělé např. Hadrián z Římsů, Doktor Faust v přebásnění J. Vrchlického apod. 90. léta *maňáskový soubor*.

2002 LCH - Chandraradar, Jeffers: S pastýřkou

INFORMACE pro MČAD zprac. Alice Dubská. Rkp. 2000. PC ART.

FLAHOVÁ, M.: Z Nového Města na Moravě, ČL 1913, s. 76.

SOKA Žďár nad Sázavou: Spolky Nové Město na Moravě - SDO Klicpera, Nové Město na Moravě (dříve Nové Město), 1869-1930. Ev. č. pomůcky 374/2.

NOVÉ MĚSTO NAD METUJÍ, viz též KRČÍN, VRCHOVINY, o. Náchod

1599 pod ved. rektora Daniela Franconiuse se hrála na náměstí školská hra. 1652 rektor Simeon Hvizdek-Hradecký zorganizoval div. představení. 18. stol. velikonoční hry. Měšťan a kupec Ferdinand Venclík žádal 1819 o povolení hrát divadlo. Krajský úřad zamítl a odvolal se na cirkulární nařízení ze 7. listopadu 1801.

Lidé, kteří hře komedií se oddávají, v krátkém čase takové záliby v tom nabývají, že ji za zábavu ve volné chvíli již nepovažují, nýbrž za důležité zaměstnání mají, čímž od svého úřadu nebo od své živnosti a domácí práce zdržování jsou; mladým pak lidem obojího pohlaví dává se příklad, který s jejich povoláním v pospolitém životě se nesnáší.

Citace z cirkulárního nařízení.

Viz Zdeněk Nejedlý: Bedřich Smetana, kniha 6, s. 454.

1819 první zpráva o div. představení, uskutečněném navzdory zákazu v hostinci U Smolů na náměstí. Iniciátorem měšťan Ferd. Venclík (říkalo se Venclíkovo soukromé domácí divadlo). 1832 převzal toto soukromě vedené divadlo kněz Jan Karel Rojek a zal. *Domácí společnost hereckou*.

Dekorce byly buď plátěné (pokoj s dveřmi, náměstí, dva velké domy, 2 okna, dvoje dveře, 4 kulisy lesa a pokoje, 6 kulis domů, včazení a zahrada) nebo papírové (zahrada, pokoj v noci, klášter, most, kostnice, kaple, hřbitovní zeď)... Na oponě byl vymalován Pegasus.

Pamětní kniha Novoměstská.

Viz Zdeněk Nejedlý: Bedřich Smetana, kniha 6, s. 455.

30. a 40. léta 19. stol. i další zmínky o českém ODi. 1839 2x opera Střelec-kouzelník (Čarostřelec, C. M. Weber) na jevišti U Marceliů, 1845 znovu 2x Čarostřelec. Hrávalo se i U Smolů čp. 7a, U Buttů čp. 18, v hotelu Merkur. Poč 60. let ustaven SDO. V létě 1862 h. na zámeckých valech. 1865-1869 na Rezků. Např. Lumpacivagabundus, Paní Marjánka, matka pluku, 1866 Loupežníci, Bídníci, Zvoník u Matky Boží, Zdravý nemocný (Pacient a lékař), 1867 Requiem za padlé, 1868 Strakonický dudák, 1872 Jiříkovo vidění. Největší rozmach 1869. 1883 SDO přijal jméno Tyl, schváleny stanovy. 1888 při velkém požáru části náměstí shořel vzácný archiv spolku. SDO podnítil zal. jiných spolků v kraji, např. 1899 *Pěvecké a hudební jednoty Kácov, SDH, Národní vzdělávací dělnické besedy Čelakovský*. Ved. osobností v 2. pol. 19. stol. J. Král. 1894 V studni. 1901 Andílek z Pekla (Santner), h. v přírodě.

1922 SDO Tyl členem ÚMDOČ. Po odchodu z Merkuru hráli Na rychtě, až do otevření sokolovny 1930, kde vlastní jeviště. ODi i DrO ŽOSS, 1925 člen ÚMDOČ, *Lidová scéna*, zal. 1936. Po sloučení SDO Tyl (1938 členem ÚMDOČ, 75 členů, 10 představení) s *Besedou Čelakovský* (1938 členem ÚMDOČ, 42 členů, 13 představení) nastala doba rozkvětu ODi. Náročná drgíe i provedení, r. Ant. Santner, psal také „kašpariády“ pro Kašpárka Vojty Mertena (150 her). Rep. RUR, Ze života hmyzu, Bílá nemoc,